



Білоцерківський Національний аграрний університет

Білоцерківський центр підвищення кваліфікації персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України

Білоцерківський районний відділ державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Київській області

Білоцерківська виправна колонія № 35

Білоцерківський міськрайонний відділ з питань пробації Центрального міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Актуальні питання запобігання і протидії корупції»

16 жовтня 2019 року



м. Біла Церква – 2019 р.

комунікації – підвищення рівня поінформованості громадян та бізнесу щодо персональної відповідальності за корупцію, шляхів уникнення та викриття корупційних дій [2].

Отже, ефективне запобігання та протидія корупції є однією з найважливіших проблем, яку необхідно вирішити нашій владі, адже корупція провокує й поглиблює суспільні кризові явища, підриває імідж України на світовій арені.

Список використаних джерел

1. Трансперенсі Інтернешнл Україна. Режим доступу: <https://ti-ukraine.org/about/>.
2. Проект Закону про Антикорупційну стратегію на 2018 - 2020 роки. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63942

УДК 347.73

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ

Ковальчук І.В., к.ю.н., доцент кафедри
публічно-правових дисциплін Білоцерківського
національного аграрного університету

Значні зміни суспільно-політичних і соціально-економічних відносин в Україні зумовили більш активну її інтеграцію в багато сфер життєдіяльності світової спільноти. Тому, організаційні аспекти боротьби з корупцією в бюджетній сфері мають виняткове значення в справі практичної реалізації антикорупційної діяльності.

В нашій державі, на жаль, поки що не існує єдиного бачення підходів щодо надійної організації для боротьби з корупцією, особливо у бюджетній сфері. І це є одним з головних недоліків протидії корупції в цілому. Оскільки, корупціонери – освічені й поінформовані люди, які здійснюють злочини не від незнання законів, а від глибокого усвідомлення серйозних причин безкарності корупції в країні.

Під корупцією варто розуміти широке поширення протиправного зразка поведінки посадових осіб, які використовують виконання покладених на них державних функцій з метою особистого збагачення і отримання інших особистих переваг. Корупція отримує розвиток в умовах посилення бюрократії та наділення її владними привілеями, виведення її з під соціального контролю.

Загалом, проблематикою дослідження корупційної злочинності в різні часи займалася низка видатних вчених, таких як: П. П. Андрушко, О. Ф. Бантишев, В. Волженкін, А. В. Галахова, С. І. Дячук, К. П. Задоя, В. Ф. Кириченко, М. Й. Коржанський, В. А. Ломако, О. А. Мартиненко, В. Д. Меньшагін, О. С. Новаков, М. І. Панов, А. Б. Сахаров, А. А. Стрижевська, М. І. Хавронюк, С. А. Шалгунова та ін. При цьому, проблеми корупції, на жаль, залишаються завжди актуальними.

Як відомо, 18 жовтня 2006 року Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію ООН проти корупції — загальний стратегічний інструмент подолання корупції. Цього ж дня ратифіковано Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією, підписану від імені України 27 січня 1999 року, а також Додатковий протокол до цієї конвенції. Однак положення Конвенції ООН проти корупції в Україні на внутрішньодержавному рівні реалізовані ще не повністю, а лише частково. Це пов'язано з тим, що процес імплементації міжнародно-правових норм в українське законодавство не може бути одномоментним. Це тривалий і складний процес, де головним є спрямованість законотворчого процесу на виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань у цій сфері [2, с. 80].

Важливим напрямом у сфері запобігання та протидії корупції у бюджетній сфері є оцінка корупційних ризиків, яка спрямована на виявлення найбільш вразливих до корупції процесів, що мають місце під час здійснення посадовими особами своїх повноважень, а також причин та умов, які сприяють виникненню корупційних схем.

Корупція у бюджетних правовідносинах та у галузі бюджету взагалі – це використання суб'єктами цих відносин та учасниками бюджетного процесу свого службового становища, перевищення владних повноважень з метою неправомірного збагачення як власного, так і групового (колективного). Йдеться про особисте збагачення особи (групи осіб), а також про те, коли неправомірні дії службової чи посадової особи призводять до неправомірного надходження коштів на рахунки бюджетних установ, розпорядників та отримувачів бюджетних коштів.

До основних факторів, які сприяють розвитку корупції в органах публічної влади у бюджетному процесі в Україні можна віднести такі:

1) законодавчі проблеми (наприклад, коли несвоєчасно приймаються закон про Державний бюджет України та рішення про місцеві бюджети, у результаті чого розподіл коштів протягом періоду, коли відсутній щорічний акт про бюджет, практично залежить від волі певних посадових осіб);

2) певна непрозорість прийняття та виконання актів про бюджет (не зважаючи на те, що законодавство передбачає відкритість бюджетного процесу, існують таємні видатки, у певних місцевих органах складається тенденція зникнення чи знищення певних документів, зокрема, суворої звітності);

3) неналежний рівень притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності посадових осіб за вчинені ними правопорушення;

4) обмеженість участі громадськості у бюджетному процесі та практичне неврахування думки громадян щодо вирішення тих чи інших фінансово-бюджетних проблем;

5) лобіювання та підтримка у Верховній Раді України інтересів окремих політичних груп, навіть, окремих громадян, які досить часто є представниками

влади на місцях. Як приклад – будівництво. Питання ефективності витрачання коштів у цьому напрямку тісно пов'язане із корупцією [1, с. 56].

Під час бюджетного планування майже всі учасники бюджетного процесу, які мають владні повноваження, лобіюють свої власні (чи колективні) інтереси, має місце конкурентна боротьба за бюджетні ресурси.

Чимало корупційних діянь може мати місце на стадії виконання бюджету, а саме під час фактичного розподілу та використання бюджетних коштів.

Можливості для корупції є і при внесенні депутатських поправок до актів про бюджет, при цьому найбільша небезпека – це так звані «колективні поправки», які засновані на взаємній підтримці депутатів і при цьому не передбачають реального глибокого аналізу таких поправок. Якщо цільова стаття носить загальний характер і в ній відсутні чіткі критерії розподілу ресурсів, то головний розпорядник має можливість досить суб'єктивного розподілу ресурсів [3, с. 41].

Серед головних напрямів антикорупційної діяльності, зокрема у бюджетній сфері, варто визначити наступні:

- максимальна регламентація всіх процесів і процедур у бюджетному процесі у формі законів, положень, інструкцій;
- упередження виникнення та недопущення корупційних правопорушень чи правопорушень, пов'язаних з корупцією, під час обслуговування бюджетів;
- залучення громадськості до формування та реалізації бюджетної політики, політики щодо запобігання та протидії корупції у сфері діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, а також об'єктивне та достовірне інформування інститутів громадянського суспільства про їх роботу;
- виявлення корупційних ризиків на стадії бюджетного процесу, що можуть негативно вплинути на виконання уповноваженими органами покладених на них функцій та завдань;
- запровадження сучасних антикорупційних механізмів (електронних систем, баз даних);

– максимальна відкритість і прозорість бюджетного процесу та бюджетної інформації – тобто громадськість і політичні супротивники повинні мати доступ до бюджетної інформації і можливості її аналізувати та використовувати;

– вжиття заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства в частині запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

– невідворотність вжиття передбачених законом заходів відповідальності до осіб, які вчинили корупційні правопорушення чи правопорушення, пов'язані з корупцією;

– контроль за поданням декларацій особами, уповноваженими на виконання функцій держави;

– забезпечення функціонування ефективної системи запобігання і протидії корупції на засадах прозорості та відкритості;

– посилення фінансового контролю: внутрішньовідомчого, відомчого, громадського за формуванням та використанням бюджету.

Отже, можемо зробити висновки, що надзвичайно важливими механізмами для подолання корупції в бюджетній сфері є взаємодія об'єднань громадян з органами державної влади і органами місцевого самоврядування у сфері формування та реалізації державної антикорупційної політики, підтримка антикорупційних заходів держави громадянським суспільством, поєднання зусиль держави і громадськості у подоланні корупції як системного явища в усіх сферах суспільного життя.

Список використаних джерел

1. Музика-Стефанчук О.А. Деякі корупційні схеми у сфері бюджету / О.А. Музика-Стефанчук // Наука і правоохорона. – 2016. – № 1. – С. 54-60.
2. Севрук В.Г. Деякі аспекти протидії корупції в Україні / В.Г. Севрук // Актуальні питання протидії корупції: стан, проблеми та перспективи на

майбутнє : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 жовт. 2014 р.). – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – с.80-81.

3. Фомина Т.А. Противодействие коррупции; Пособие для муниципальных служащих / Т.А. Фомина, М В. Чураков, Н А Устина. А.А. Карлина, С.В.Абрамов, АН. Губина; под редакцией М.В Чуракова, Т А.Фоминой. – Хрьюков, 2014. – 123 с.

УДК 343.1

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ У КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Якименко О.С.

начальник Білоцерківського

міськрайонного відділу філії

Державної установи « Центр пробації»

у м. Києві та Київській області

майор внутрішньої служби

Корупція дискредитує державні органи виконавчої влади і як наслідок погіршує імідж України в світі. Тому дану проблему треба вирішувати комплексно як на рівні юридичної відповідальності так і з морально-етичної сторони.

На осіб рядового та начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України поширюються вимоги та обмеження встановлені Законом України « Про запобігання корупції » від 14.10.2014, а саме:

- не може бути прийнята на службу особа, яка має не погашену або не зняту судимість за вчинення злочину, або на яку протягом року накладалось адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення;